

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **P.**, so sídlom vo F.F., IČO: X., zastúpeného JUDr. D. K., advokátkou so sídlom v P., proti odporcovi **J. H.**, bývajúcemu vo F.F., **o ochranu vlastníckeho práva**, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 16 C 194/2002, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 16. februára 2009 sp. zn. 7 Co 125/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Odporcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Navrhovateľ sa v konaní návrhom z 23. októbra 2002 domáhal: **1.** určenia, že hranica medzi nehnuteľnosťou v katastrálnom území F. zapísanou na liste vlastníctva č. X. ako parcela č. X. – záhrada vo výmere X. m² v jeho vlastníctve (ďalej len „parcela č. X.“) a nehnuteľnosťou v tom istom katastrálnom území zapísanou na liste vlastníctva č. X. ako parcela č. X. – záhrada vo výmere X. m² vo vlastníctve odporcu (ďalej len „parcela č. X.“), prebieha v bodoch A – B zakreslených v kópii katastrálnej mapy, **2.** uloženia povinnosti odporcovi umožniť mu prístup na parcelu č. X., a to peši aj autom v koridore označenom na kópii katastrálnej mapy bodmi A až C, **3.** náhrady trov konania. Uvedený návrh navrhovateľ v priebehu konania postupne spresňoval podaniami z 30. júna 2003, 29. decembra 2003 a napokon z 11. februára 2004. Návrh v časti na určenie hranice vzal späť. V ostatnej časti návrh spresnil tak, že sa domáha, aby súd uložil odporcovi povinnosť zdržať sa konania, ktorým by mu bránil v prístupe na parcelu č. X. po parcele č. X.. Na bližšie odôvodnenie opodstatnenosti návrhu navrhovateľ uviedol, že odporca v bodoch A – D označených na kópii katastrálnej mapy postavil železnú bránu širokú cca 8 metrov, a tým mu znemožnil prístup

na jeho parcelu č. X.. Na pojednávaní pred súdom prvého stupňa navrhovateľ uviedol, že návrh berie späť aj v časti, ktorou sa domáhal vydania plochy označenej bodmi A, B, D, A.

Okresný súd Prešov rozsudkom z 25. septembra 2007 č.k. 16 C 194/2002-227 zastavil konanie v časti o určenie hranice medzi označenými nehnuteľnosťami účastníkov konania (viď vyššie 1.), návrh zamietol a rozhodol o trovách konania. Konanie zastavujúci výrok rozsudku odôvodnil späťvzatím návrhu v časti týkajúcej sa určenia hranice medzi parcelou č. X. a parcelou č. X.. Výrok, ktorým zamietol návrh, odôvodnil výsledkami vykonaného dokazovania preukazujúcimi, že hranica medzi označenými parcelami je ustálená a konaním odporcu nebolo zasiahnuté do vlastníckych práv navrhovateľa. V priebehu dokazovania vyšlo najavo, že na pozemok vo vlastníctve navrhovateľa boli pôvodne dva samostatné prístupy, jeden od hlavnej cesty a jeden zo zadnej časti pozemku. Navrhovateľ sám na svojom pozemku odstránil bránu umožňujúcu mu dovedty prístup na jeho pozemok zo zadnej časti a začal využívať bránu, prechádzaním cez ktorú vstupuje na pozemok odporcu. Zriadením tejto brány odporca nezasiahol do práv navrhovateľa, iba realizoval svoje práva vlastníka (§ 126 Občianskeho zákonníka). O trovách konania rozhodol súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie navrhovateľa Krajský súd v Prešove rozsudkom zo 16. februára 2009 sp. zn. 7 Co 125/2008 napadnutý rozsudok potvrdil (s výnimkou o čiastočnom zastavení konania); rozhodol tiež o náhrade trov odvolacieho konania. V odôvodnení medziiným uviedol, že po čiastočnom späťvzatí návrhu už predmetom konania nebolo určenie hranice, ani vydanie určitej plochy, ale len návrh na uloženie povinnosti odporcovi zdržať sa konania brániaceho navrhovateľovi v prístupe na jeho parcelu. So zreteľom na to bolo potrebné posúdiť, či je dôvod poskytnúť ochranu, ktorej sa domáha navrhovateľ. Odvolací súd dospel k záveru, že prvostupňový súd na daný prípad správne aplikoval § 126 Občianskeho zákonníka, vykonal rozsiahle dokazovanie, ktorým v potrebnom rozsahu zistil skutkový stav a vec aj správne posúdil. Podľa názoru odvolacieho súdu, zhodného s názorom súdu prvého stupňa, treba návrh považovať za neopodstatnený. Z dokazovania vyplynulo, že predmetný vstup bol využívaný len so súhlasom pôvodných vlastníkov a využíval sa len v čase žatevných prác. Skutočnosť, že odporca si postavil bránu na svojom pozemku, potvrdil nielen svedok Ing. J. F. vysvetľujúci, že pri oplocovaní pozemku navrhovateľa boli dodržané pôvodné hranice pozemkov, ale aj znalec Ing. V. D., v znaleckom posudku č. X. poukazujúci na to, že súčasný prístup na parcelu navrhovateľa je prístupompo parcele, ktorá v minulosti

bola vo vlastníctve právneho predchodcu odporcu. Dokazovanie tiež potvrdilo, že v žiadnom operáte katastra nehnuteľností ani súbore popisných informácií nebolo nikdy zaznamenané žiadne právo prechodu, rešpektovania ktorého sa domáha navrhovateľ. Keďže prvostupňový súd správne zistil skutkový stav a vyvodil z neho aj správny právny záver, bolo potrebné napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť (§ 219 ods. 1 O.s.p.). V súvislosti s odvolacou námietkou navrhovateľa, že prvostupňový súd sa nevysporiadal s kovovými stĺpmi postavenými odporcom pri bráne, odvolací súd dodal, že takýto návrh nebol predmetom konania. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal navrhovateľ dovolanie s odôvodnením, že v konaní mu bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Uviedol, že odvolací súd „potvrdil rozsudok s výnimkou výroku o čiastočnom zastavení konania, pričom rozsudok sa v tejto časti javí neúplný, neurčitý a nezrozumiteľný“. Poukázal aj na to, že odvolací súd rozhodol bez nariadenia ústneho odvolacieho pojednávania, pričom neboli splnené podmienky pre tento postup vyplývajúce z § 214 ods. 2 O.s.p. Podľa názoru dovolateľa totiž odvolací súd mohol takto postupovať iba ak by sa účastníci vzdali práva zúčastniť sa pojednávania a ak by súhlasili s rozhodnutím bez nariadenia pojednávania; v danom prípade sa však navrhovateľ tohto práva nevzdal a ani neudelil súhlas s predmetným postupom odvolacieho súdu. V závere dovolania navrhovateľ uviedol, že súdy dostatočne nezistili rozhodujúci skutkový stav, dospeli k nesprávnym skutkovým záverom a tieto aj nesprávne právne posúdili. Vzhľadom na to žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Odporca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že tento opravný prostriedok je v danom prípade procesne neprípustný. Podľa jeho názoru dovolateľ iba účelovo tvrdí, že rozsudok odvolacieho súdu je neúplný, neurčitý a nezrozumiteľný. Keďže navrhovateľ vzal účinne návrh späť v časti týkajúcej sa určenia hranice a odvolaním napadol prvostupňový rozsudok iba vo výroku týkajúcom sa povinnosti odporcu umožniť navrhovateľovi prístup na parcelu č. X. (viď vyššie 2.) a vo výroku o náhrade trov konania (viď vyššie 3.), odvolací súd mohol rozhodovať (a aj rozhodoval) iba o tom, čo bolo napadnuté odvolaním. Postup odvolacieho súdu bol správny a výroky jeho rozsudku sú jasné, zrozumiteľné a určité. V súlade so zákonom bolo aj prejednanie veci odvolacím súdom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.). Keďže v danom prípade nedošlo k tvrdenému odňatiu

možnosti navrhovateľa pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.), nie je dovolanie prípustné. Vzhľadom na to odporca navrhol dovolanie „zamietnuť“.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátkou (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

1. V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. Dovolanie navrhovateľa smeruje proti rozsudku. Dovolanie proti rozsudku je prípustné, ak je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Prípustnosť v danej veci podaného dovolania z uvedených ustanovení Občianskeho súdneho poriadku nevyplýva – napadnutý nie je zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), dovolací súd v tejto veci dosiaľ nezaujal záväzný právny názor (§ 238 ods. 2 O.s.p.) a napadnutým je potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 3 O.s.p.

2. So zreteľom na to by dovolanie navrhovateľa mohlo byť procesne prípustné, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O.s.p. O vadu uvedenú v tomto ustanovení ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval

vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania navrhovateľa preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

3. S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti postupu súdov nižších stupňov sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či dovolateľovi bola v konaní odňatá možnosť pred súdom konať. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie procesne nesprávny postup súdu priečiaci sa zákonu alebo inému všeobecne záväznému právnomu predpisu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných práv účastníka občianskeho súdneho konania.

3.1. Navrhovateľ v dovolaní namietol, že rozsudok odvolacieho súdu „sa javí neúplný, neurčitý a nezrozumiteľný“.

Výroková časť rozsudku súdu prvého stupňa obsahuje v preskúmvanej veci tri samostatné výroky [1. o zastavení konania v časti týkajúcej sa určenia hranice (v dôsledku čiastočného späťvzatia návrhu), 2. o zamietnutí návrhu (vo zvyšnej časti) a 3. o trovách konania]. Z obsahu odvolania (§ 41 ods. 1 O.s.p.) navrhovateľa vyplýva, že svojím riadnym opravným prostriedkom napadol iba výroky 2. a 3. Odvolací súd to nielen zohľadnil, ale v nadväznosti na to v odôvodnení aj primerane vysvetlil, že po čiastočnom späťvzati návrhu už predmetom konania nebolo určenie hranice, ani vydanie určitej plochy, ale iba návrh na uloženie povinnosti odporcovi zdržať sa konania brániaceho navrhovateľovi v prístupe na jeho parcelu. Vzhľadom na to nie je z pohľadu dovolacieho súdu zrejmé, čoho konkrétne sa týka takto formulovaná námietka dovolateľa.

Pokiaľ sa navrhovateľ domnieva, že odvolací súd nerozhodol o niektorej časti predmetu konania, mal možnosť postupovať podľa § 166 ods. 1 O.s.p. Pre prípad, že navrhovateľ pod neurčitosťou a nezrozumiteľnosťou rozsudku odvolacieho súdu rozumie jeho nepreskúmateľnosť, dovolací súd uvádza, že nepreskúmateľnosť je judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky považovaná za tzv. inú procesnú vadu (viď R 111/1998), ktorá je síce na jednej strane relevantným dovolacím dôvodom úspešne uplatniteľným v procesne

prípustnom dovolaní (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorá však na druhej strane nezakladá prípustnosť dovolania. Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

3.2. Navrhovateľ procesnú vadu konania a prípustnosť jeho dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. vyvodzoval v dovolaní aj z toho, že odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania a bez toho, aby boli splnené podmienky pre tento procesný postup vyplývajúce z § 214 ods. 2 O.s.p.

Odvolací súd v danom prípade vec prejednal a rozhodol 16. februára 2009. Podľa ustanovenia § 214 ods. 1 O.s.p. v znení zákona č. 384/2008 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť 15. októbra 2008, na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia odvolacieho pojednávania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. ale v ostatných prípadoch (než sú uvedené v § 214 ods. 1 O.s.p.) môže odvolací súd rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Z dovolaním napadnutého rozhodnutia vyplýva, že a/ odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa a že z tohto dôvodu nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol po nariadení pojednávania, c/ so zreteľom na povahu prejednáwanej veci nič nenasvedčuje tomu, že by nariadenie odvolacieho pojednávania vyžadoval dôležitý verejný záujem. To znamená, že postup odvolacieho súdu v danej veci bol v súlade s § 214 ods. 2 O.s.p. a že odvolací súd mohol vec prejednať a rozhodnúť bez nariadenia odvolacieho pojednávania.

Postupom odvolacieho súdu, ktorý sa nepriečil zákonu, nemohlo dôjsť k odňatiu možnosti dovolateľa konať pred súdom.

3.3. Formulácie, ktoré sú v dovolaní zvolené na odôvodnenie tohto mimoriadneho opravného prostriedku, svedčia o tom, že navrhovateľ v súvislosti s tvrdenou procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. spochybňuje tiež úplnosť a správnosť

skutkových zistení súdov, procesu dokazovania a hodnotenia vykonaných dôkazov. K tomu dovolací súd uvádza:

Neúplnosť skutkových zistení súdu môže viesť k vecne nesprávnemu rozhodnutiu súdu, táto neúplnosť ale Občianskym súdnym poriadkom nie je považovaná za procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov konania. Nevykonanie určitého dôkazu môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení, nie však procesnú vadu v zmysle § 237 O.s.p. (viď R 37/1993).

Nesprávnosť hodnotenia dôkazov nie je dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. (R 42/1993). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo účastníka konania dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97).

4. Z dovolania vyplýva aj názor navrhovateľa, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. dáva odňatie možnosti konať pred súdom výslovne do súvislosti iba s faktickou procesnou činnosťou súdu, a nie s jeho právnym hodnotením veci. Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť len procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.); nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nie je ale procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

5. Z dôvodov vyššie uvedených dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie navrhovateľa procesne neprípustné. Vzhľadom na to jeho

dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako procesne neprípustné.

V dovolacom konaní procesne úspešnému odporcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti navrhovateľovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal odporcovi náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. mája 2012

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková